

Ο κατακτητής του Διαστήματος

Είναι ένας από τους επιστήμονες που καθόρισαν την έρευνα του Διαστήματος και ανέβασαν τη σχετική γνώση σε δυσθεώρητα ύψη. Ο αστροφυσικός ΣΤΑΜΑΤΗΣ ΚΡΙΜΙΖΗΣ έχει συνδέσει το όνομά του με τις σπουδαιότερες διαστημικές αποστολές του αιώνα.

ΤΗΣ ΕΥΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ: ΤΑΚΗΣ ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ
www.takisspyropoulos.com

ΟΤΑΝ ΗΤΑΝ ΠΑΙΔΙ κοιτούσε τα βράδια τον έναστρο ουρανό στον Βροντάδο της Χίου κι αναρωτιόταν τι να βρίσκεται εκεί πάνω. Ποτέ δε φανταζόταν ότι θα ερχόταν στιγμή να «χαρτογραφήσει» ένα μέρος του Σύμπαντος. Και το βράδυ της Ανάστασης, όταν εκτόξευε ρουκέτες σηματοδοτώντας τον τρούλο της απέναντι εκκλησίας, ποτέ δεν φανταζόταν ότι θα έστελνε στο Διάστημα τις τελειότερες «ρουκέτες», οι οποίες θα εκτοξεύονταν από το Ακρωτήριο Κανάβεραλ. «Μπορώ να πω ότι πραγματοποιήσα σχεδόν όλα μου τα όνειρα», λέει ο καθηγητής αστροφυσικής του Πανεπιστημίου Johns Hopkins, Σταμάτης Κριμιζής. «Αισθάνομαι ευτυχισμένος γιατί, μαζί με πολλούς άλλους, έχω προσθέσει στη γνώση της ανθρωπότητας. Η γνώση απελευθερώνει, καταπολεμεί δεισιδαιμονίες και προλήψεις. Τώρα αν με ρωτάτε από πού φαίνονται ομορφότερα τα άστρα, από τη Χίο ή το Κολοράντο, θα σας πω από τη Χίο γιατί εκεί ο ουρανός είναι πιο καθαρός». Γι' αυτό κι έδωσε το όνομα «Χίος» σε έναν κρατήρα του αστεροειδούς «Ερως», που εξερευνηθήκε από το διαστημόπλοιο Near.

Ο επιφανής επιστήμονας, συνεργάτης του Βαν Αλεν που εργάστηκε στο πρόγραμμα της NASA για την πρώτη αποστολή στον Άρη το 1964 (με το «Mariner 4»), είναι ο ίδιος που ως επικεφαλής πολλαπλών επιστημονικών ομάδων, κατασκεύασε όργανα για τα διαστημόπλοια Voyager 1 και Voyager 2, συνεισφέροντας έτσι αποφασιστικά στη μελέτη της Αστρονομίας για τον Δία, το Κρόνο, τον Ουρανό, τον Ποσειδώνα. «Η αποστολή των Voyager ήταν η πιο σημαντική του 20ού αιώνα», σχολιάζει και συνεχίζει: «Του χρόνου, τέτοια εποχή κλείνει 35 χρόνια στο Διάστημα». Αυτίν τη στιγμή το Voyager 1 βρίσκεται 17,7 δισεκατομμύρια χιλιόμετρα μακριά από τη Γη, μέγεθος ασύλληπτο, αν σκεφτεί κάποιος πως η Σελήνη απέχει 384.000 χλμ. από την επιφάνειά της.

Ο κ. Κριμιζής στην Ακαδημία Αθηνών κατέχει την έδρα της Επιστήμης

»» **Πριν από λίγες εβδομάδες το Κοινοβούλιο των ΗΠΑ ενέκρινε 52 εκατ. δολάρια για να ξεκινήσει το πρόγραμμα κατασκευής ενός διαστημόπλοιο στο εργαστήριό μου, που θα πλησιάσει τον Ηλιο».**

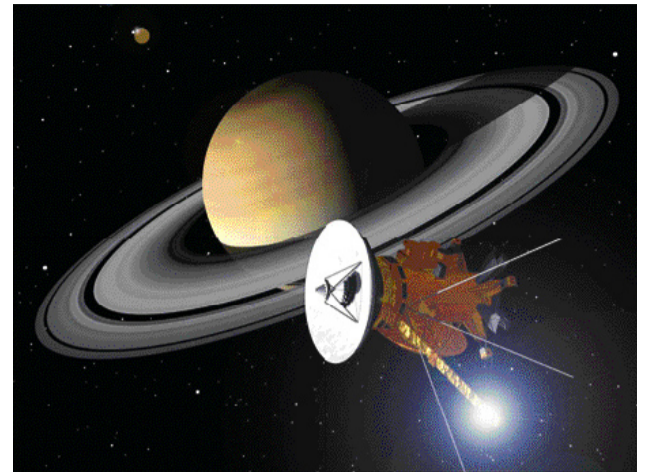

του Διαστήματος και είναι Επόπτης του Γραφείου Διαστημικής Έρευνας και Τεχνολογίας. Καθισμένος στο γραφείο του, παρακολουθεί τα επιστημονικά δεδομένα που προκύπτουν διαρκώς, μέσα από τον υπολογιστή του. «Ετοιμάζομαι για την αυριανή τηλεδιάσκεψη με τους συνεργάτες μου. Θα πάρουν μέρος από κάθε σημείο της Γης». Τα προγράμματα που «τρέχουν» τώρα είναι το «New Horizons», μία αποστολή προς τον Πλούτωνα, και το «Cassini», ένα διαστημόπλοιο που βρίσκεται σε τροχιά γύρω από τον Κρόνο από το 2004. «Φέτος τοποθετήσαμε και το πρώτο διαστημόπλοιο σε τροχιά, γύρω από τον Ερμή, το «Messenger». Δεν είχε γίνει ποτέ, γιατί ο Ερμής βρίσκεται πολύ κοντά στον Ηλιο κι έχει στην επιφάνειά του θερμοκρασία 426 βαθμούς», συμπληρώνει ο καθηγητής. Μέχρι τώρα έχει γνηθεί 65 δορυφορικών αποστολών κι έχει ο ίδιος κατασκευάσει όργανα σε περίπου 23 από

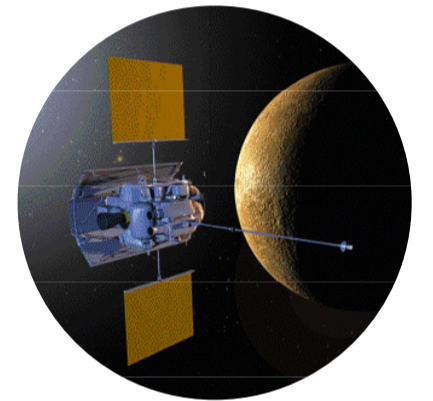
αυτές. Ο σχεδιασμός, η κατασκευή, ο τεχνικός έλεγχος και η αποστολή στο Διάστημα ολοκληρωμένων δορυφόρων κι επιστημονικών οργάνων που εκτελούν μετρήσεις πάνω στις διαστημικές αποστολές της NASA, γύρω από τη Γη, τους άλλους πλανήτες και τον ήλιο, είναι η ειδικότητά του.

Καριέρα γεμάτη αστέρια.

Το βιογραφικό του μακροσκελές, όπως και ο κατάλογος με τις θέσεις και τις διακρίσεις που έχει (καταλάβει: Πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου της Διεθνούς Ακαδημίας Αστροναυτικής, επίτιμος πλέον διευθυντής στον Τομέα Διαστήματος του Εργαστηρίου Εφαρμοσμένης Φυσικής του Johns Hopkins (Τζονς Χόπκινς) των ΗΠΑ, Εθνικός Εκπρόσωπος της Ελλάδας στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Διαστήματος την περίοδο 2006 - 2010, μέλος της Ακαδημίας Αθηνών, είναι μερικές από αυτές. Οχι τυχαία, το 1999 η Διεθνής Αστρονομική

- 1. Πορτρέτο.** Ο κ. Κριμιζής στο γραφείο Διαστημικής Έρευνας της Ακαδημίας Ερευνών.
- 2. Voyager 2.** Το διαστημόπλοιο (δίδυμος συνταξιδευτής του Voyager 1), που βρίσκεται σε απόσταση περίπου 14,5 δισεκατομμυρίων χιλιομέτρων από τη Γη.
- 3. Cassini.** Το διαστημόπλοιο βρίσκεται εδώ και 7,5 χρόνια σε τροχιά γύρω από τον Κρόνο, μελετώντας τον πλανήτη και τους δορυφόρους του.
- 4. Συνάδελφοι.** Ο κ. Κριμιζής με Ρώσους αστροφυσικούς το 1996.
- 5. Messenger.** Το διαστημόπλοιο Messenger, το οποίο βρίσκεται εδώ και 9 μήνες σε τροχιά γύρω από τον Ερμή, μελετώντας τον πλησιέστερο στον Ηλιο πλανήτη.

κή Ένωση έδωσε το όνομά του σε έναν αστεροειδή («8323 Krimigis»), ο οποίος βρίσκεται σε ελλειπτική τροχιά, μεταξύ Άρη και Δία. Το 2002, στο Παγκόσμιο Συνέδριο Διαστήματος, του απονεμήθηκε το Βραβείο Διαστημικής Επιστήμης COSPAR, η ανώτερη τιμή που δίνεται από τη διεθνή διαστημική επιστημονική κοινότητα. Έχει τιμηθεί, επίσης, δύο φορές με το χρυσό μετάλλιο της NASA (1981, 1986) και με διάφορα διπλώματα για εξαιρετική επιστημονική επίτευξη από άλλες Διαστημικές Εταιρείες. Όμως και η Ελλάδα τον τίμησε το 1995 με το Χρυσό Σταυρό του Ταξίαρχου του Φοίνικος. Τα Πανεπιστήμια Αιγαίου, Αθηνών και το Διεθνές Πανεπιστήμιο Ελλάδας τον ανακήρυξαν επίτιμο διδάκτορα. Τον περασμένο Σεπτέμβριο δέχτηκε να προσφέρει τις υπηρεσίες του, ως πρόεδρος του Εθνικού Συμβουλίου Έρευνας και Τεχνολογίας, προκειμένου, μεταξύ άλλων, να εκπονηθεί και να εφαρμοστεί ένα στρατηγικό σχέδιο, με ορίζοντα δεκαετίας, ώστε να δοθεί, μέσω της έρευνας και της καινοτομίας ώθηση στην ανάπτυξη. Επίσης, είναι σαφής η θέση που έχει διατυπώσει κατά καιρούς για την «επιδημία αναξιοκρατίας» που «σαρώνει» την Ελλάδα και στην οποία βρίσκεται αντιμετώπιση. «Δεν ξέρω κανέναν αποτυχημένο Έλληνα στο εξωτερικό. Εδώ βρίσκεις άτομα σε θέσεις κλειδιά που δεν έχουν την ικανότητα να κατανοήσουν τις ευθύνες της θέσης του ούτε έχουν φιλοδοξία να ενεργήσουν για το καλό της πατρίδας». Ονειρο του 73χρονου καθηγητή είναι να κατασκευάσει ένα διαστημόπλοιο που θα πλησιάσει τον Ηλιο. «Το επιδίωκα 35 χρόνια και πριν από λίγες εβδομάδες το Κοινοβούλιο των ΗΠΑ ενέκρινε 52 εκατομμύρια δολάρια για να ξεκινήσει το πρόγραμμα στο εργαστήριό μου. Το 2018 θα γίνει η εκτόξευση». ■